

■ WET-MAJOR

Belgisch sociaal overlegmodel voor Spaanse havenarbeid?

Vorige week kelderde het Spaanse parlement een regeringsontwerp om de Spaanse 'wet-Major' aan te passen aan de Europese eisen. BTB-secretaris Marc Loridan wijst erop dat ook ons land in gebreke werd gesteld, maar dat wij via sociaal overleg Europa zijn tegemoet gekomen.

Ingebrekestelling

Na een ingebrekestelling door de Europese Commissie en een veroordeling van het Spaanse systeem van organisatie van de havenarbeid door het Europese Hof van Justitie eind 2014, gebeurde er lange tijd niets. Tot het bedrag van de opgelegde boetes flink aandikte (134.000 euro per dag!) en de Spaanse regering met een eigen wetsvoorstel trachtte in te grijpen. Door de verwerping hiervan door het Spaanse parlement, wordt eindelijk ruimte gecreëerd voor sociaal overleg. Het had anders kunnen lopen.

De Belgische staat werd op 23 maart 2014 ook door de Europese Commissie in gebreke gesteld omwille van bepaalde aspecten van de havenarbeid. Niet enkel het beschermde statuut van de havenarbeid (wet-Major en uitvoeringsbesluiten), maar ook afspraken vervat in collectieve akkoorden tussen werkgevers en vakbonden, werden in vraag gesteld: samenstelling van de ploegen, indeling in gespecialiseerde beroeps categorieën ...

Sociale vrede

Werd de groei en bloei van onze havensector plots bedreigd? Hadden onze havenarbeiders te kampen met onmenselijke arbeidsvoorwaarden? Waren zij niet langer bij de bekwaamste en productiefste ter wereld? Kwam het jaar na jaar sneuvelend record inzake trafiekcijfers van de haven van Antwerpen, de economische motor van ons land, in het gedrang?

Niets van dat alles. De hardnekkigheid waarmee ons systeem, dat door buitenlandse havens wordt benijd, dat sinds meer dan een halve eeuw voor ononderbroken sociale vrede heeft gezorgd, vanuit welbepaalde hoek bekampt wordt, is als volgt te verklaren. Het heeft niks te maken met hogere Europese waarden zoals vrij verkeer van personen en diensten, maar integendeel alles met de wens van sommige havenwerkgevers (waaronder een flamboyante kunstliefhebber uit de Seefhoek) om de eigen winstmarges te verhogen ten koste van de andere havenspelers, die respect tonen voor gemaakte afspraken. Sociale dumping, niet meer uit de actualiteit te denken tot op het hoogste Europees niveau, is helaas van alle tijden, maar kon tot nu toe de kop ingedrukt worden door bindende collectieve arbeidsovereenkomsten te laten naleven.

'Gelijk' speelveld

Degene die enkele jaren geleden het vuur aan de (Europese) lont heeft gestoken, heeft sinds begin jaren '90 een concurrentieel voordeel weten op te bouwen door de regels te omzeilen. In de logistieke sector binnen het havengebied past hij slechtere loonvoorwaarden toe. Nochtans hebben de sociale partners sinds geruime tijd soepele rekruterings- en loon- en arbeidsvoorwaarden voor deze groep werknemers afgesproken om de tewerkstellingskansen in deze voor

de toekomst zeer belangrijke sector met veel toegevoegde waarde veilig te stellen. Met lede ogen moesten zijn 'collega-werkgevers' vaststellen dat deze oneerlijke praktijk geen windeieren legde. Probeer maar eens te concurreren als het 'gelijk speelveld' voor één werkgever niet telt!

Onder het schaamteloze mom van 'tewerkstelling van laaggeschoolden' (van diverse origine, zelfs de vluchtelingencrisis werd misbruikt om tewerkstellingskansen voor deze kwetsbare groep mensen voor te spiegelen) werden de andere logistieke havenbedrijven voor schut gezet. Zelfs de eigen werkgeversorganisatie CEPA, collectieve werkgever van de Antwerpse havenarbeiders en ondertekenaar van alle sociale akkoorden, werd tegengewerkt en mocht de procesjiver van deze dissident aan den lijve ondervinden.

Nooit genoeg

Terug naar de Europese ingebrekestelling. Vanaf de kennisname van de Europese bezwaren, hebben de sociale partners – onze lange overlegtraditie indachtig – hun volledige medewerking verleend aan de Belgische regering en het kabinet van de minister van Arbeid, om samen de vermeende bezwaren te bespreken en naar oplossingen te zoeken om een veroordeling door het Europese Hof te voorkomen. Een dertigtal vergaderingen waren nodig, maar tenslotte gaven 90 procent van de havenarbeiders hun fiat voor de voorgestelde aanpassingen, via een referendum op 31 mei vorig jaar. De resultaten van het sociaal overleg werden regelmatig met de Europese Commissie (mevrouw Bulc) afgetoetst. Daarom werd het aangepaste Koninklijk Besluit van 10 juli 2016 door het Paritair Comité voor het Havenbedrijf gunstig geadviseerd, nog vóór de formele Europese goedkeuring bekomen werd. De verantwoordelijke, proactieve houding van de sociale partners uit de havensector zal waarschijnlijk in april beloond worden door de intrekking van de procedure van ingebrekestelling door Europa (we vernamen recent dat dit werd uitgesteld naar einde mei, nvdr). De havenarbeiders hebben er recht op, na een te lange periode van onzekerheid, verder in alle sereniteit hun job te mogen uitoefenen.

Inmiddels heeft – hoe kan het anders – de heer Huts met enkele gelijkgezinde werkgevers, hierbij bijgestaan door de heer Van Hooydonk, het KB van vorig jaar aangevochten bij de Raad van State. Voor hen reikt de moeizaam bereikte oplossing onvoldoende ver omdat het statuut van erkende havenarbeiders niet afgeschaft wordt. Voor sommigen zal het nooit genoeg zijn.

Marc Loridan
Federaal Secretaris Havens van België
Voorzitter Vakgroep Haven van Antwerpen

■ IKEA is verantwoordelijk voor sociale dumping in de transportsector. Op maandag 10 april voerde BTB een sensibiliseringsactie aan zeven IKEA-vestigingen. Stop sociale dumping!

In Memoriam André Van Damme

Op 15 april moesten we afscheid nemen van onze kameraad André Van Damme. André was jarenlang delegatie voor de BTB in de haven van Gent. Hij was BTB-militant in hart en nieren, en overtuigd socialist. Het was in naam van het uitvoerend bestuur van BTB dat Marc Loridan, federaal secretaris voor de havens, een afscheidstoespraak gaf op de uitvaartplechtigheid.

André liet een spoor na bij onze vakbond, en dat zal niet gauw vergeten worden. De syndicale beweging is hem in elk geval dankbaar. André was één van die trouwe militanten, die er stond als het erop aan kwam. Een man van zijn woord, een man met een gouden hart, die voor iedereen aandacht had, met iedereen sprak, naar iedereen luisterde, en voor iedereen klaarstond om te helpen, met raad en daad.

En zo zullen wij hem bij de BTB, bij het ABVV, herinneren.

In naam van de BTB betuig ik ons medeleven aan de familie, en wens ze veel sterkte en moed.

Frank Moreels
Voorzitter BTB

